

Godišnja statistika saobraćaja, skladištenja i veza

2018

Podgorica, april 2019. godine

Sadržaj:

1	Uvodne napomene.....	2
2	Metodološka objašnjenja.....	2
3	Željeznički saobraćaj.....	5
4	Drumski i lokalni drumski prevoz putnika	8
5	Prevoz robe u drumskom saobraćaju.....	9
6	Putevi i mostovi u Crnoj Gori.....	14
7	Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila.....	15
8	Broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori	20
9	Pomorski saobraćaj	22
10	Pretovar u lukama	23
11	Promet robe u lukama	245
12	Izveštaj o trgovačkoj mornarici	27
13	Prevoz putnika i robe na aerodromima.....	29
13	Vazdušni saobraćaj.....	34
14	Poštanski i telekomunikacioni saobraćaj	36

1 UVODNE NAPOMENE

Publikacija „Godišnja statistika saobraćaja, skladištenja i veza – 2018. godine“ sadrži preliminarne godišnje podatke o razvoju i stanju prevoznih sredstava, poslovnih subjekata koji se bave prevozom, kao i preliminarne podatke o prometu poštanskim, kurirskim i telekomunikacionim uslugama.

Svaka djelatnost prevoza prikazana je u posebnom poglavlju prema sljedećem redosledu: željeznički saobraćaj, drumski i lokalni drumski prevoz putnika, prevoz robe u drumskom saobraćaju, putevi i mostovi, registrovana vozila, saobraćajne nezgode, pomorski saobraćaj, pretovar u lukama, promet robe u lukama, izveštaj o trgovačkoj mornarici, prevoz putnika i robe na aerodromima, vazdušni saobraćaj i poštanski i telekomunikacioni saobraćaj.

Statistička poglavlja sadrže uvod, metodološka objašnjenja i tabelarne preglede i analizu podataka.

Rezultati istraživanja iz područja statistike saobraćaja i komunikacija objavljuju se i u drugim statističkim publikacijama: (i) statističkom godišnjaku, (ii) mjesečnom statističkom pregledu, (iii) statističkim saopštenjima.

Pravni osnov za sprovođenje istraživanja u oblasti statistike saobraćaja je Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Sl. list Crne Gore", br. 18/12 od 30.03.2012.).

SIMBOLI

Nema pojave	=	—
Ne raspolaze se podatkom	=	...
Ispravljen podatak	=	*

2 METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

2.1 Izvori podataka

Podaci saobraćaja prikupljaju se redovnim kvartalnim i godišnjim istraživanjima.

Izvor podataka za:

- (i) željeznički saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);
- (ii) drumski putnički saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u drumskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);
- (iii) istraživanje teretnog drumskog saobraćaja teretna vozila za prevoz robe korisne nosivosti 3500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila a koji se nalaze u uzorku. Okvir za izbor uzorka je evidencija registrovanih vozila koja se dobija od Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

- (iv) lokalni drumski saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz putnika u lokalnom drumskom (gradskom) saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 49);
- (v) prometa na aerodromima su izvještajne jedinice koje obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 52);
- (vi) vazdušni saobraćaj su izvještajne jedinice koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju (sektor H, oblast 51);
- (vii) pomorski saobraćaj su izvještajne jedinice kojima je prevoz robe i putnika u pomorskom saobraćaju pretežna djelatnost (sektor H, oblast 50);
- (viii) izvještaj o dolasku i odlasku brodova, izvještajne jedinice su Lučke kapetanije i Uprava pomorske sigurnosti;
- (ix) pretovar su izvještajne jedinice kojima je djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih) pretežna djelatnost (sektor H, oblast 52);
- (x) poštanski i telekomunikacioni saobraćaj je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.
- (xi) broj saobraćajnih nezgoda na putevima u Crnoj Gori je Uprava policije Crne Gore, a za broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore;

2.2 Obuhvat

Istraživanjima su obuhvaćena preduzeća sa 5 i više zaposlenih koja su u statističkom biznis registru razvrstana prema Klasifikaciji djelatnosti 2010 u sektor H - oblasti 49, 50, 51, 52, 53 i sektor J - oblast 61.

2.3 Usaglašenost istraživanja saobraćaja sa pravnom tekovinom Evropske Unije

Statistika željezničkog saobraćaja se sprovodi u skladu sa Regulativom (EZ) br. 2016/2032.

Statistika drumskog teretnog saobraćaja se sprovodi u skladu sa Regulativama (EZ) br. 1172/98 i br. 70/2012.

Statistika lučkog saobraćaja se sprovodi se u skladu sa Direktivama (EZ) br. 2009/42 i br. 2012/186.

Statistika bezbjednosti u saobraćaju se sprovodi u skladu sa Odlukom (EZ) br. 93/704.

Statistika prevoza putnika i robe na aerodromima sprovodi se u skladu sa Regulativom (EZ) br. 437/2003.

Ostala istraživanja saobraćaja kreirana su prema potrebama domaćih korisnika podataka.

2.4 Definicije

Pod prevozom putnika u saobraćaju podrazumijeva se kretanje putnika od mjesta polaska do odredišta.

Putnik je svako lice koje je nabavilo kartu ili odgovarajuću ispravu i ušlo u prevozno sredstvo s ciljem da se preveze do mjesta opredjeljenja.

Putnički kilometar označava prevoz jednog putnika na rastojanju od 1 km.

Pod **prevezenom robom** podrazumijevaju se sve pošiljke tereta (robe) koji je prevezen na osnovu ugovora o prevozu. Količina prevezene robe izražava se u bruto težini, što znači da težina robe obuhvata i težinu ambalaže ili opreme (kontejneri).

Tonski kilometar označava prevoz jedne tone robe na rastojanju od 1 km.

Pretovarene tone tereta se odnose na ukupnu količinu tereta koja prođe kroz prekrcajni poslovni subjekt, gdje se isti teret, bez obzira na broj manipulacija koji je njime izvršen, iskazuje samo jednom.

Izmanipulisane tone (tona-operacija) su jedinice radnog učinka koje izražavaju zbir operacija evidentiranih prema načinu na koji su izvršene (iskrcaj, ukrcaj, direktan prekrcaj premještaj).

Pismonosna pošiljka je vrsta komunikacije u pisanom obliku odštampana na papiru ili drugom odgovarajućem nosiocu podataka, koji je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljalac na samoj pismonosnoj pošiljci ili njenom omotu.

Paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete.

Tiskovina je štampana publikacija koju izdaje izdavač svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi).

Fiksna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i da koriste javno dostupne telefonske usluge na fiksnoj lokaciji.

Mobilna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj mobilnoj mreži i koriste usluge mobilne telefonije.

Saobraćajna nezgoda je događaj koji se dogodio na putu ili je započeo na putu, u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je nastala materijalna šteta.

Registrovana drumska motorna i priključna vozila su sva ona vozila koja su registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova, osim vozila oružanih snaga.

Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Metodološka napomena: može se dogoditi da ukupan zbir ne odgovara broju pojedinačnih podataka, te da kumulativni podatak nije uvijek jednak zbiru pojedinačnih kvartalnih rezultata zbog zaokruživanja brojeva.

Posljednji objavljeni podatak se smatra **preliminarnim** i postaje konačan, u definisanom roku, predviđenim Kalendarom objavljivanja statističkih podataka

3 ŽELJEZNIČKI SAOBRAĆAJ

Podaci željezničkog saobraćaja rezultat su redovnih kvartalnih i godišnjih istraživanja izvještajnih jedinica kojima je prevoz putnika i robe u željezničkom saobraćaju pretežna djelatnost. Statističko istraživanje sprovodi se u skladu sa Regulativom (EZ) br. 2016/2032.

Željeznička pruga je saobraćajnica namijenjena isključivo kretanju željezničkih vozila. Dužina željezničke pruge može biti iskazana kao građevinska i stvarna dužina.

Građevinska dužina pruge je dužina mjerena od početne do završne tačke građenja. U građevinsku dužinu pruge računavaju se: otvorena pruga i dužina glavnih prolaznih kolosjeka u stanicama i drugim službenim mjestima.

Stvarna dužina pruge je dužina otvorene pruge i staničnog prolaznog kolosjeka, a mjeri se od sredine do sredine stanične zgrade ili drugih službenih mjesta.

Broj prevezenih putnika u željezničkom saobraćaju u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu bilježi rast od 7,0%, a količina prevezene robe u istom periodu bilježi pad od 39,7%.

Stvarna dužina željezničke pruge u Crnoj Gori u 2018. godini je iznosila 250 km. Sva pruga je jednokolosječna sa jednofaznim sistemom od 25 KV, 50Hz.

Broj stanica i drugih službenih mjesta je 47, od čega stajališta čine 53,2%, stanice 25,5%, dok ostala službena mjesta čine 21,3%.

Tabela 1. Željeznički saobraćaj

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Promet putnika i putnički kilometri			
Promet putnika, u hiljadama	927	992	107,0
Putnički kilometri, u hiljadama	59 864	66 755	111,5
Promet robe i tonski kilometri			
Promet robe, u hiljadama tona	1 603	967	60,3
Tonski kilometri, u hiljadama	168 918	112 856	66,8

Tabela 2. Putnički kilometri u zemljama Evropske Unije¹

u milionima km

Zemlja	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgija	...	...	...	...	...	...
Bugarska	1 870	1 821	1 698	1 549	1 455	1 434
Češka	7 196	7 512	7 644	8 125	8 738	9 403
Danska	6 534	6 566	6 513	6 507	6 332	6 280
Njemačka	93 918	89 450	90 978	91 050	95 465	95 529
Estonija	235	223	280	286	316	366
Irska	1 578	1 569	1 728	1 918	1 991	2 122
Grčka	832	1 056	1 072	1 263	1 192	1 112
Španija	22 170	23 660	24 915	26 018	26 532	27 469
Francuska	91 205	90 485	89 499	91 377	90 612	96 690
Hrvatska	1 080	935	917	941	827	736
Italija	45 753	47 707	48 881	51 121	51 716	52 778
Kipar	...	...	...	...	...	...
Letonija	717	721	644	590	584	596
Litvanija	278	278	270	262	280	315
Luksemburg	373	394	366	418	417	438
Mađarska	7 769	7 806	7 710	...	...	...
Malta	...	...	...	...	...	...
Holandija	...	...	...	...	...	...
Austrija	10 606	11 188	11 345	11 433	12 021	12 077
Poljska	17 110	16 453	15 479	17 024	18 753	20 120
Portugal	3 803	3 649	3 852	3 957	4 266	4 516
Rumunija	4 518	4 352	4 971	4 910	4 731	5 556
Slovenija	659	679	620	628	611	570
Slovačka	2 459	2 485	2 583	3 411	3 484	3 754
Finska	4 035	4 053	3 874	4 114	3 868	4 271
Švedska	11 792	11 842	12 121	12 741	12 800	13 331
Velika Britanija	60 783	61 950	64 711	66 594	68 010	68 912

Izvor: EUROSTAT

Grafik 1. Putnički kilometri u željezničkom saobraćaju u milionima, 2017. godina

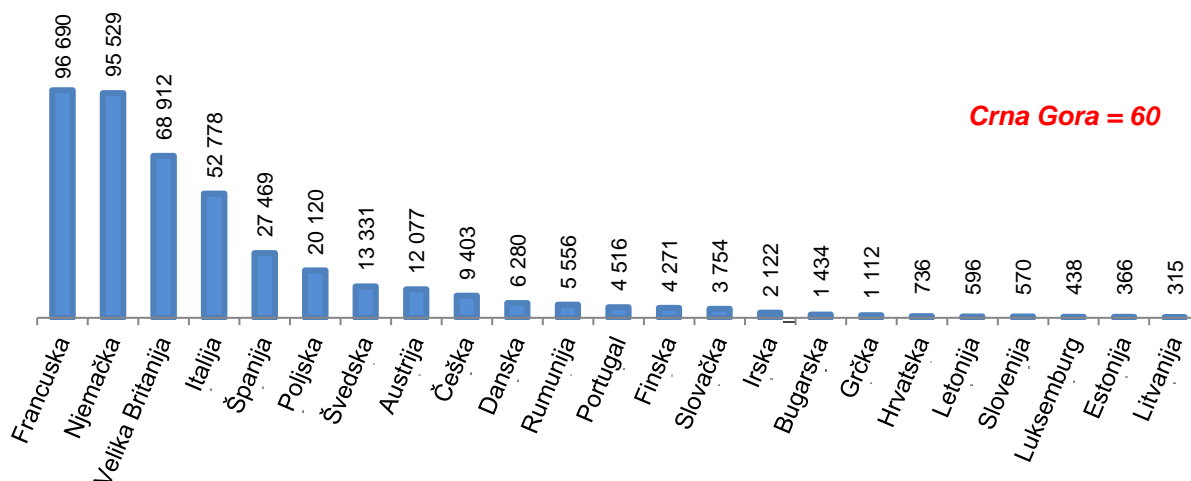
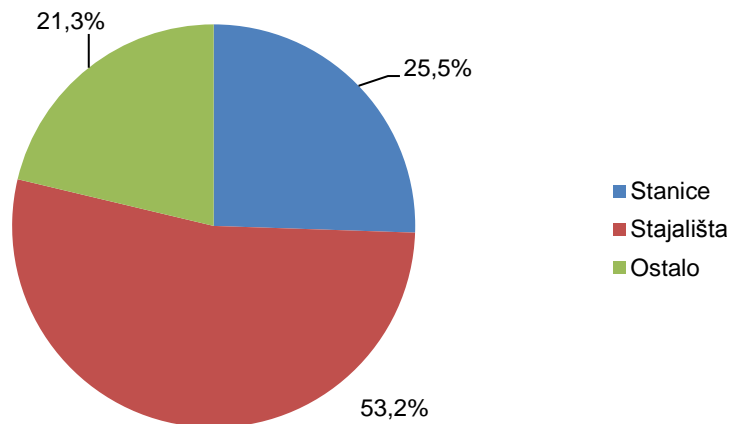
¹ Podaci za 2018. godinu će biti dostupni 240 dana nakon isteka referentnog perioda.

Tabela 3. Željeznička mreža

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Dužina željezničkih pruga u km			
Stvarna dužina pruga	250,5	250,5	100,0
Od stvarne dužine jednokolosječne	250,5	250,5	100,0
Od stvarne dužine sa širinom kolosijeka 1,435 m	250,5	250,5	100,0
1. Dužina kolosijeka (1.1+1.2)	327,7	327,7	100,0
1.1 Otvorena pruga i glavni prolazni kolosjek	250,5	250,5	100,0
1.2 Stanični i drugi kolosjeci	77,2	77,2	100,0
Od ukupne dužine pruge elektrificirano	223,8	223,8	100,0
Željezničke stanice i druga službena mjesta			
2. Ukupno jedinica (2.1+2.2+2.3)	47	47	100,0
2.1 Stanice	12	12	100,0
2.2 Stajališta	25	25	100,0
2.3 Ostalo službena mjesta	10	10	100,0

Grafik 2. Struktura željezničkih stanica i drugih službenih mjesta u 2018. godini

4 DRUMSKI I LOKALNI DRUMSKI PREVOZ PUTNIKA

Podaci drumskog i lokalnog drumskog saobraćaja rezultat su redovnih kvartalnih i godišnjih istraživanja izvještajnih jedinica kojima je prevoz putnika i robe u drumskom i lokalnom drumskom saobraćaju pretežna djelatnost.

Broj prevezenih putnika u drumskom saobraćaju u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu bilježi rast za 0,6%, dok u lokalnom drumskom saobraćaju taj porast iznosi 1,9%.

Tabela 4. Drumski putnički saobraćaj

	Godina		Indeks
	2017	2018	<u>2018</u> <u>2017</u>
Inventarsko stanje prevoznih sredstava			
Broj autobusa	369	388	105,1
Sjedišta	13 382	13 916	104,0
Snaga, kw	64 945	73 438	113,1
Prevoz putnika i putnički kilometri			
Prevezeni putnici u hiljadama	7 575	7 618	100,6
Putnički kilometri u hiljadama	114 196	115 333	101,0
Pređeni kilometri vozila – ukupno u hiljadama	17 944	17 684	98,6

Tabela 5. Drumski lokalni saobraćaj

	Godina		Indeks
	2017	2018	<u>2018</u> <u>2017</u>
Inventarsko stanje prevoznih sredstava			
Broj autobusa	68	73	107,4
Sjedišta	4 970	5 530	111,3
Snaga, kw	7 661	8 407	109,7
Linije			
Broj linija	24	24	100,0
Dužina linija, km	601	601	100,0
Prevoz putnika i pređeni kilometri			
Prevezeni putnici u hiljadama	964	982	101,9
Pređeni kilometri vozila ukupno u hiljadama	4 350	4 439	102,0

5 PREVOZ ROBE U DRUMSKOM SAOBRAĆAJU

Istraživanje o drumskom teretnom saobraćaju se od 2014. godine sprovodi prema Regulativama (EZ) br. 1172/98 i 70/2012.

Istraživanje se sprovodi na uzorku. Podaci se prikupljaju metodom ankete. Jedinica posmatranja je teretno vozilo za prevoz robe korisne nosivosti 3 500 kg i veće, kao i tegljači. Izvor podataka su pravna i fizička lica koja su vlasnici ili korisnici vozila. Okvir za izbor uzorka je evidencija registrovanih vozila koja se dobija od Ministarstva unutrašnjih poslova Crne Gore.

Drumski prevoz je svako kretanje robe i/ili putnika u drumskom prevoznom sredstvu po drumskoj mreži.

Unutrašnji drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta istovara) koja se nalaze u istoj zemlji u kojoj je vozilo registrovano.

Međunarodni drumski prevoz je drumski prevoz između dva mjesta (mjesta utovara i mjesta iskrcaja) koja se nalaze u dvije različite zemlje; ovakav prevoz može podrazumijevati tranzit kroz jednu ili više zemalja.

Drumska kabotaža je prevoz drumom unutar neke zemlje koji obavlja prevozno sredstvo registrovano u drugoj zemlji.

Prevoz za treće zemlje je međunarodni drumski prevoz koji obavlja drumsko prevozno sredstvo registrovano u trećoj zemlji.

Tonski kilometar je jedinica mjere koja odgovara prevozu jedne tone robe na rastojanju od jednog kilometra.

Prevoz uz nadoknadu ili javni prevoz je onaj prevoz robe koji se obavlja uz naknadu u ime trećih osoba.

Prevoz za sopstvene potrebe jeste prevoz koji se ne obavlja uz naknadu.

Teretno drumsko motorno prevozno sredstvo je drumsko motorno prevozno sredstvo namijenjeno za prevoz robe (kamion) ili bilo koja kombinacija drumskih vozila namijenjenih za prevoz robe (tj. kamion s prikolicom, prikolicama ili drumski tegljač s poluprikolicom i s prikolicom ili bez nje).

Drumski tegljač je drumsko motorno vozilo koje je isključivo ili prevashodno namijenjeno za vuču drugih drumskih vozila bez motora.

Prevoz po vrstama robe razvrstan je na osnovu **klasifikacije robe NST 2007**.

Tabela 6. Klasifikacija robe za statistiku prevoza - NST 2007

Grupe robe
1. Proizvodi poljoprivrede, lova i šumarstva; riba i ostali proizvodi ribolova
2. Ugalj i lignit; sirova nafta i prirodni gas
3. Rude metala i ostali proizvodi vađenja ruda i kamena; treset;
4. Prehrambeni proizvodi, pića i duvan
5. Tekstil i proizvodi od tekstila, koža i proizvodi od kože
6. Drvo i proizvodi od drveta i plute (osim namještaja); pleteni proizvodi od slame i pruća; drvenjača; papir i proizvodi od papira, štampani proizvodi i snimljeni mediji
7. Koks i rafinisani naftni proizvodi
8. Hemikalije, hemijski proizvodi i sintetička vlakna; proizvodi od gume i plastike; proizvodi nuklearne industrije
9. Ostali proizvodi od nemetalnih minerala
10. Bazni metali; proizvodi od metala, osim mašina i opreme
11. Mašine i oprema, na drugom mjestu nepomenuta; kancelarijske mašine i informatička oprema; električne mašine i električni aparati, na drugom mjestu nepomenuti; radio, TV i komunikaciona oprema; medicinski, precizni i optički instrumenti, ručni satovi i časovnici
12. Transportna oprema
13. Namještaj; ostali industrijski proizvodi, na drugom mjestu nepomenuti
14. Sekundarne sirovine; komunalni otpaci i ostali otpaci
15. Pošta, paketi
16. Oprema i materijal koji se koriste u prevozu robe
17. Prevezena roba u okviru preseljenja pukućstva i kancelarijske opreme; prtljag prevezen odvojeno od putnika; automobili prevezeni radi popravke; ostala netržišna dobra, na drugom mjestu nepomenuta
18. Grupisana roba: razne vrste robe koja se zajedno prevozi
19. Roba koja se ne može identifikovati; roba koja iz nekog razloga ne može biti identifikovana i prema tome ne može biti razvrstana u jednu od grupa od 1 do 16
20. Ostala roba, na drugom mjestu nepomenuta

U 2018. godine drumskim teretnim motornim vozilima registrovanim u Crnoj Gori prevezeno je 810 hiljada tona robe, uz ostvarenih 78 332 hiljada tonskih kilometara.

Pređeni kilometri vozila sa utovarom iznosili su 3 818 hiljade kilometara.

U strukturi prevezene robe unutašnji prevoz učestvuje sa 91,9% ili 744 hiljade tona prevezene robe, dok međunarodni prevoz učestvuje sa 8,1% ili 66 hiljada tona prevezene robe. Od ukupno prevezenih 810 hiljada tona robe u prevozu uz nadoknadu je prevezeno 210 hiljada tona robe ili 25,9%, dok je u prevozu za sopstvene potrebe realizovano 600 hiljada tona robe ili 74,1%.

U strukturi ostvarenih tonskih kilometara unutrašnji prevoz učestvuje sa 63,2% ili 49 470 hiljade tonskih kilometara, a međunarodni prevoz sa 36,8% ili 22 862 hiljade tonskih kilometara. Uz nadoknadu je realizovano 36 327 hiljada tonskih kilometara ili 46,4%, dok je u prevozu za sopstvene potrebe realizovano 42 005 hiljada tonskih kilometara ili 53,6%.

Tabela 7. Teretni drumski saobraćaj u Crnoj Gori, 2018. godina

A = B + C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u
Ukupno (1+2)	810	78 332	3 818
1. Unutrašnji prevoz	744	49 470	2 096
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	66	28 862	1 722
2.1 Međunarodni prevoz sa utovarom/istovarom u Crnoj Gori	55	22 862	1 393
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	11	6 000	329

Tabela 8. Teretni drumski saobraćaj uz nadoknadu u Crnoj Gori, 2018. godina

B	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u
Ukupno (1+2)	210	36 327	2 052
1. Unutrašnji prevoz	155	10 685	559
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	55	25 642	1 493
2.1 Međunarodni prevoz sa: utovarom/istovarom u Crnoj Gori	45	19 643	1 165
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	10	5 999	328

Tabela 9. Teretni drumski saobraćaj za sopstvene potrebe u Crnoj Gori, 2018. godina

C	Prevezena roba, u hilj. tona	Tonski km, u hilj.	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno (1+2)	600	42 005	1 766
1. Unutrašnji prevoz	589	38 785	1 537
2. Međunarodni prevoz (2.1)	11	3 220	229
2.1 Međunarodni prevoz sa: utovarom/istovarom u Crnoj Gori	10	3 219	228
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	1	1	1

Tabela 10. Pređeni kilometri praznih vozila u hiljadama, 2018. godina

	Prevoz ukupno	Uz nadoknadu	Za sopstvene potrebe
Ukupno (1+2)	3 234	1 670	1 564
1. Unutrašnji prevoz	1 999	592	1 407
2. Međunarodni prevoz (2.1+2.2)	1 235	1 078	157
2.1 Međunarodni prevoz sa: utovarom/istovarom u Crnoj Gori	1 119	962	157
2.2 Kabotaža i prevoz za treće zemlje	116	116	-

Tabela 11. Prevezena roba prema grupama klasifikacije NST 2007, 2018. godina

Roba po grupama	A = B + C		B		C	
	Prevoz robe ukupno		Uz nadoknadu		Za sopstvene potrebe	
	Prevezena roba, u hilj. tona	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.	Prevezena roba, u hilj. tona	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.	Prevezena roba, u hilj. tona	Pređeni km vozila sa utovarom, u hilj.
Ukupno	810	3 818	210	2 052	600	1 766
1.	51	513	36	392	15	121
2.	59	111	1	44	58	67
3.	227	266	33	70	194	196
4.	58	664	28	278	30	386
5.	1	73	1	73	-	-
6.	3	32	2	29	1	3
7.	37	153	1	14	36	139
8.	11	204	8	163	3	41
9.	262	690	52	322	210	368
10.	18	242	17	222	1	20
11.	5	77	1	23	4	54
12.	2	57	1	37	1	20
13.	10	81	5	48	5	33
14.	27	91	-	-	27	91
18.	30	316	16	106	14	210
19.	7	193	7	193	-	-
20.	2	55	1	38	1	17

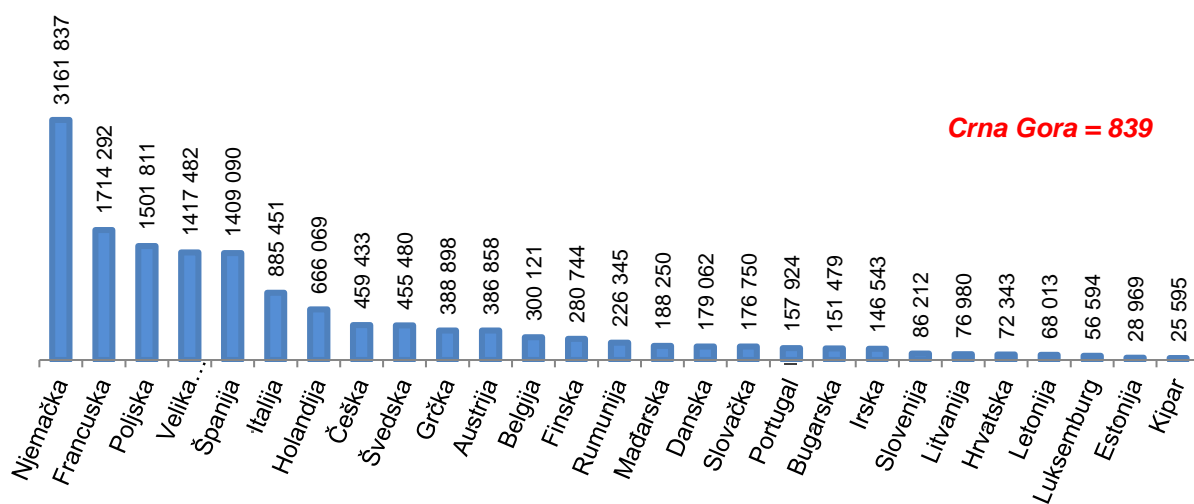
Tabela 12. Prevezena roba u zemljama Evropske Unije²

u hiljadama tona

Zemlja	2013	2014	2015	2016	2017
Belgija	300 608	299 476	295 057	291 521	300 121
Bugarska	160 127	153 077	161 567	146 636	151 479
Češka	351 517	386 243	438 907	431 889	459 433
Danska	173 917	178 146	181 232	184 726	179 062
Njemačka	2 938 702	3 052 628	3 035 329	3 111 858	3 161 837
Estonija	31 080	27 358	28 162	34 581	28 969
Irska	107 222	112 825	117 090	140 743	146 543
Grčka	436 233	403 327	420 005	410 258	388 898
Španija	1 124 480	1 184 586	1 258 261	1 285 164	1 409 090
Francuska	1 999 869	1 918 572	1 796 755	1 727 611	1 714 292
Hrvatska	67 512	66 157	66 503	72 516	72 343
Italija	1 023 872	963 056	957 006	901 503	885 451
Kipar	16 122	14 585	14 402	19 682	25 595
Letonija	60 610	62 239	62 569	63 389	68 013
Litvanija	52 346	57 591	58 601	63 571	76 980
Luksemburg	51 480	58 723	52 547	57 779	56 594
Mađarska	169 211	193 112	198 744	197 759	188 250
Malta	...	...	...	...	...
Holandija	642 146	639 777	641 538	656 428	666 069
Austrija	325 475	349 544	351 068	376 399	386 858
Poljska	1 300 608	1 300 382	1 264 960	1 313 657	1 501 811
Portugal	148 177	149 829	150 358	147 792	157 924
Rumunija	191 554	190 938	198 824	216 107	226 345
Slovenija	65 340	74 143	70 509	75 033	86 212
Slovačka	129 032	142 608	147 225	156 179	176 750
Finska	274 637	280 131	271 912	278 957	280 744
Švedska	281 177	381 263	422 891	433 065	455 480
Velika Britanija	1 348 987	1 348 887	1 468 144	1 450 280	1 417 482

Izvor: EUROSTAT

Grafik 3. Prevezena roba drumski saobraćaj u hiljadama tona, 2017. godina

² Podaci za 2018. godinu će biti dostupni 150 dana nakon isteka referentnog perioda.

6 PUTEVI I MOSTOVI U CRNOJ GORI

Izveštajne jedinice za istraživanje o putevima i mostovima su organi lokalne samouprave.

Put je svaka površina na kojoj se trajno odvija saobraćaj. Podaci o putevima po vrsti kolovoza grupišu se na: savremene, tucaničke, zemljane i nekategorisani.

Savremeni putevima smatraju se putevi sa kolovozom zastrtim asfaltom, betonom ili kockom. Ostale vrste zastora su **tucanik**, kaldrma, opeka, makadam i slično.

Zemljani put je put bez izgrađenog kolovoza.

Nekategorisani put je površina koja se koristi za saobraćaj po bilo kom osnovu i koja je dostupna većem broju korisnika (seoski, poljski i šumski putevi, putevi na nasipima za odbranu od poplava, parkirališta i sl.)

Most je građevinski objekat kojim se saobraćajnica prevodi preko vode, dolina, drugih saobraćajnica ili bilo kakvih prepreka.

Dužina puteva u 2018. godini iznosila je 9 038 km, što je za 3,3% više u odnosu na 2017. godinu kada je iznosila 8 750 km. Posmatrano prema vrsti kolovoza najveće učešće u 2018. godini imao je savremeni kolovoz čija je dužina iznosila 6 296 km (69,7%), slijedi tucanik sa 1 744 km (19,3%) i zemljani i nekategorisani putevi sa 998 km (11,0%).

Tabela 13. Kategorizovani putevi i mostovi u 2018. godini

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Dužina puteva prema vrstama, u km			
1. Putevi (1.1+1.2+1.3)	8 750	9 038	103,3
1.1 Savremeni kolovoz (asfalt)	6 274	6 296	100,4
1.2 Tucanik	1 654	1 744	105,4
1.3 Zemljani i nekategorisani putevi	822	998	121,4
Broj mostova prema dužini, u m			
2. Mostovi (2.1+2.2)	427	513	120,1
2.1 Mostovi od 5 do 10 m	201	257	127,9
2.2 Mostovi preko 10 m	226	256	113,3

7 BROJ REGISTROVANIH DRUMSKIH MOTORNIH I PRIKLJUČNIH VOZILA

Izveštajna jedinica za podatke o broju registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila je Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore.

Registrovana drumska motorna i priključna vozila su sva ona vozila koja su registrovana kod Ministarstva unutrašnjih poslova, osim vozila oružanih snaga.

Prvi put registrovana vozila obuhvataju: nova i uvezena vozila, tj. vozila koja se prvi put registruju u Crnoj Gori.

Starost prevoznog sredstva je vrijeme proteklo nakon prve registracije drumskog prevoznog sredstva, bez obzira na zemlju registracije.

Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila u 2018. godini iznosio je 235 385, što je za 7,3% više nego u 2017. godini, kada je broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila iznosio 219 378.

Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila u 2018. godini iznosio je 25 099, što je za 14,7% više nego u 2017. godini, kada je broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila iznosio 21 878.

Tabela 14. Broj registrovanih i prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila, Crna Gora

	Godina		Indeks <i><u>2018</u></i> <i><u>2017</u></i>
	2017	2018	
Broj registrovanih vozila	219 378	235 385	107,3
Broj prvi put registrovanih vozila	21 878	25 099	114,7

Tabela 15. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila, 2018. godina, po opštinama

Vrste vozila/ Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	5 655	206 453	513	1 459	16 158
Andrijevića	2	978	6	-	90
Bar	610	17 461	40	43	1 172
Berane	52	6 091	56	59	331
Bijelo Polje	52	9 776	21	55	769
Budva	899	11 414	33	170	672
Cetinje	142	5 894	2	52	330
Danilovgrad	38	4 742	2	121	538
Gusinje	1	678	2	5	21
Herceg Novi	924	12 084	49	96	743
Kolašin	13	1 808	15	15	136
Kotor	872	9 728	66	52	715
Mojkovac	6	1 695	16	7	90
Nikšić	124	19 540	47	199	1 736
Petnjica	4	877	20	5	43
Plav	1	1 833	9	10	65
Pljevlja	34	7 051	11	57	479
Plužine	1	464	7	1	36
Podgorica	978	73 983	12	338	6 834
Rožaje	12	4 609	49	51	221
Tivat	318	7 198	36	39	515
Ulcinj	566	7 436	4	79	534
Šavnik	-	292	1	1	25
Zabljak	6	821	9	4	63

/nastavak/

Vrste vozila/ Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	636	1 562	2 827	122	235 385
Andrijevića	8	1	15	-	1 100
Bar	78	103	161	-	19 668
Berane	42	43	98	4	6 776
Bijelo Polje	87	125	262	32	11 179
Budva	42	4	54	2	13 290
Cetinje	22	66	130	-	6 638
Danilovgrad	5	30	58	5	5 539
Gusinje	2	-	4	-	713
Herceg Novi	77	45	92	4	14 114
Kolašin	18	10	15	-	2 030
Kotor	96	39	94	1	11 663
Mojkovac	14	3	9	2	1 842
Nikšić	8	232	351	20	22 257
Petnjica	3	1	11	4	968
Plav	9	8	15	3	1 953
Pljevlja	11	57	123	19	7 842
Plužine	-	-	5	-	514
Podgorica	8	625	1 038	25	83 841
Rožaje	29	133	198	-	5 302
Tivat	38	30	68	-	8 242
Ulcinj	23	3	13	-	8 658
Šavnik	-	-	1	-	320
Zabljak	16	4	12	1	936

Tabela 16. Broj prvi put registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila, 2018. godina, po opštinama

Vrste vozila/ Opština	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	878	21 375	4	118	1 963
Andrijevica	-	99	-	-	11
Bar	91	1 578	-	5	141
Berane	15	668	-	11	33
Bijelo Polje	12	1 161	-	3	84
Budva	144	1 019	-	12	71
Cetinje	30	705	-	4	39
Danilovgrad	4	357	-	7	60
Gusinje	-	81	-	-	5
Herceg Novi	78	902	-	1	84
Kolašin	2	143	-	-	9
Kotor	134	692	2	1	80
Mojkovac	-	128	-	-	13
Nikšić	18	2 165	-	10	195
Petnjica	1	104	-	1	4
Plav	1	200	-	1	6
Pljevlja	4	655	-	5	48
Plužine	-	37	-	-	2
Podgorica	191	8 486	-	40	910
Rožaje	6	669	-	5	31
Tivat	48	728	2	3	71
Ulcinj	98	709	-	8	60
Šavnik	-	20	-	-	1
Žabljak	1	69	-	1	5

/nastavak/

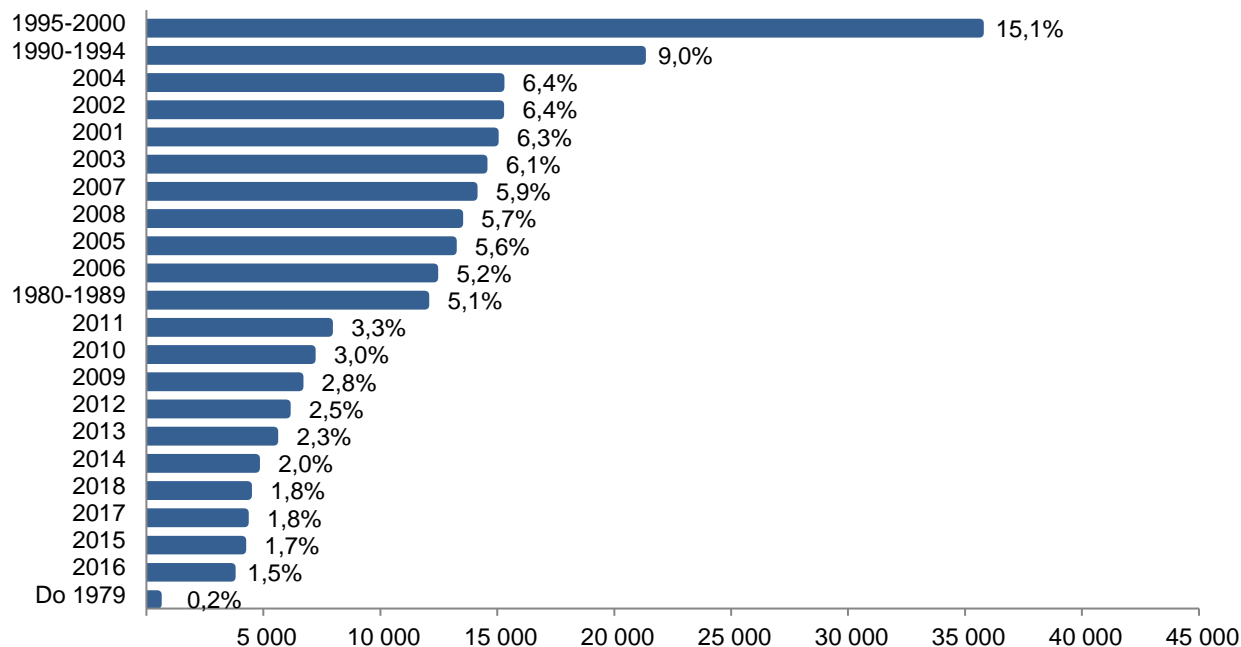
Vrste vozila/ Opština	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	10	223	449	79	25 099
Andrijevica	-	-	2	-	112
Bar	1	10	14	-	1 840
Berane	-	7	10	4	748
Bijelo Polje	-	15	70	28	1 373
Budva	2	-	12	1	1 261
Cetinje	1	5	16	-	800
Danilovgrad	-	4	12	4	448
Gusinje	-	-	0	-	86
Herceg Novi	4	6	16	2	1 093
Kolašin	-	1	2	-	157
Kotor	-	4	14	-	927
Mojkovac	-	-	-	1	142
Nikšić	-	35	46	14	2 483
Petnjica	-	-	2	4	116
Plav	-	2	4	3	217
Pljevlja	-	15	18	7	752
Plužine	-	-	-	-	39
Podgorica	-	88	170	10	9 895
Rožaje	-	21	28	-	760
Tivat	1	10	9	-	872
Ulcinj	-	-	1	-	876
Šavnik	-	-	-	-	21
Žabljak	1	-	3	1	81

Tabela 17. Broj registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema godini proizvodnje u 2018. godini

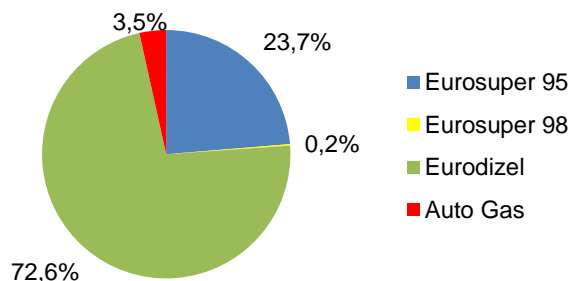
Godina proizvodnje	Motocikli	Putnički automobili	Kombi vozila	Autobusi	Teretna vozila
Ukupno	5 655	206 453	513	1 459	16 158
Do 1979	14	223	-	1	184
1980-1989	70	10 211	60	59	1 215
1990-1994	83	19 522	98	119	1 097
1995	16	4 494	14	38	187
1996	18	5 080	30	40	247
1997	43	5 185	37	41	331
1998	29	5 169	25	42	335
1999	38	4 905	21	25	271
2000	68	7 960	9	30	331
2001	88	13 871	15	79	661
2002	127	13 806	21	107	867
2003	155	13 094	14	120	824
2004	165	13 660	14	123	921
2005	296	11 589	21	97	838
2006	422	10 583	16	79	885
2007	667	11 546	18	132	1 099
2008	686	10 764	20	118	1 255
2009	227	5 664	9	37	468
2010	162	6 226	4	17	541
2011	168	6 679	44	44	693
2012	230	5 142	5	12	491
2013	320	4 657	2	12	365
2014	243	4 011	2	20	278
2015	235	3 340	6	9	416
2016	309	2 711	4	17	459
2017	340	3 133	2	25	491
2018	436	3 228	2	16	408

/nastavak/

Godina proizvodnje	Specijalna i radna vozila	Vučna vozila	Priključna vozila	Poljoprivredni traktori	Ukupno
Ukupno	636	1 562	2 827	122	235 385
Do 1979	20	-	45	2	489
1980-1989	114	5	171	15	11 920
1990-1994	69	11	181	8	21 188
1995	13	9	39	1	4 811
1996	15	11	39	1	5 481
1997	9	22	43	2	5 713
1998	9	29	61	1	5 700
1999	8	32	85	-	5 385
2000	13	51	73	-	8 535
2001	18	51	103	2	14 888
2002	22	69	109	-	15 128
2003	30	71	108	-	14 416
2004	19	77	153	2	15 134
2005	23	84	142	2	13 092
2006	25	123	173	2	12 308
2007	55	212	257	3	13 989
2008	76	212	235	3	13 369
2009	26	68	38	3	6 540
2010	13	63	42	1	7 069
2011	6	96	67	6	7 803
2012	33	36	43	2	5 994
2013	6	45	59	-	5 466
2014	2	54	70	1	4 681
2015	1	21	68	-	4 096
2016	9	33	104	1	3 647
2017	1	41	148	18	4 199
2018	1	36	171	46	4 344

Grafik 4. Broj registrovanih putničkih automobila prema godini proizvodnje, 2018. godina**Tabela 18. Broj registrovanih drumskih motornih vozila prema vrsti pogonske energije**

Vrsta pogonske energije	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Ukupno	216 784	232 558	107,3
Eurosuper 95	55 349	55 081	99,5
Eurosuper 98	459	462	100,7
Eurodizel	152 867	168 821	110,4
Mješavina	6	13	216,7
Auto Gas	8 054	8 075	100,3
El. energija	49	106	216,3

Grafik 5. Struktura registrovanih drumskih motornih i priključnih vozila prema vrsti pogonske energije, 2018. godina

8 BROJ SAOBRAĆAJNIH NEZGODA NA PUTEVIMA U CRNOJ GORI

Izveštajna jedinica za podatke o broju saobraćajnih nezgoda na putevima je Uprave policije Crne Gore. Statistika bezbjednosti u saobraćaju se sprovodi u skladu sa Odlukom (EZ) br. 93/704.

Publikacijom su prikazani podaci o broju saobraćajnih nezgoda, kao i povrijeđene i poginule osobe u saobraćajnim nezgodama.

Saobraćajna nezgoda je događaj koji se dogodio na putu ili je započet na putu, u kojem je učestvovalo najmanje jedno vozilo u pokretu i u kojem je jedno ili više lica povrijeđeno ili poginulo ili je preminulo u roku od 30 dana od posljedica te saobraćajne nezgode ili je nastala materijalna šteta.

Poginulo lice je svako lice koje je izgubilo život odmah ili je umrlo u periodu od 30 dana od posledica saobraćajne nezgoda sa povrijeđenim licem.

Povrijeđeno lice je svako lice koje nije poginulo, ali koje je zadobilo povredu u saobraćajnoj nezgodi sa povrijeđenim licem i koje obično zahtijeva medicinsku njegu.

Nastradala lica obuhvataju povrijeđena i poginula lica.

Broj saobraćajnih nezgoda u 2018. godini iznosio je 5 872, što je u odnosu na 2017. godinu više za 3,4%, kada je broj saobraćajnih nezgoda iznosio 5 678.

Broj nastradalih lica u 2018. godini iznosio je 2 611 (od čega je 2 563 povrijeđenih i 48 poginulih lica), što je manje za 3,7% u odnosu na 2017. godinu.

Grafik 6. Nastradala lica u nezgodama po kvartalima

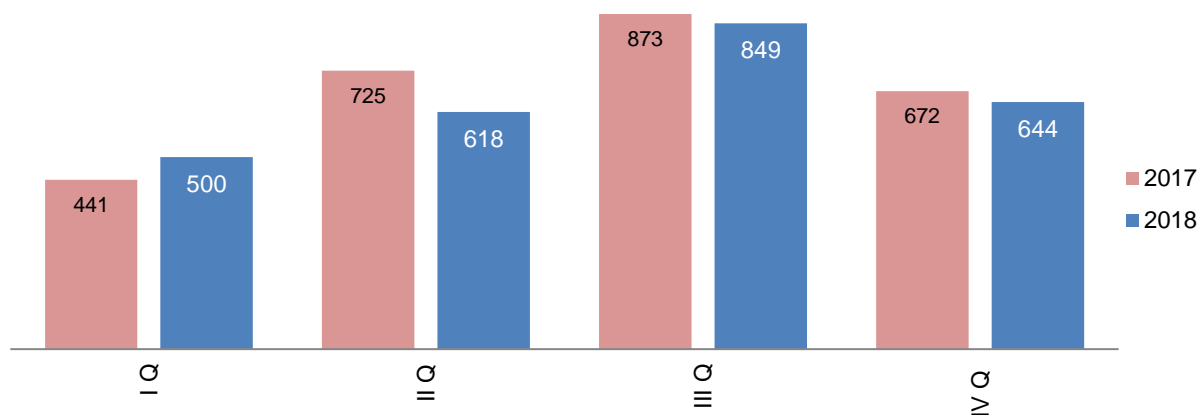

Tabela 19. Broj saobraćajnih nezgoda po kvartalima u 2018. godini

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Broj saobraćajnih nezgoda			
Ukupno	5 678	5 872	103,4
QI	1 080	1 181	109,4
QII	1 477	1 436	97,2
QIII	1 709	1 805	105,6
QIV	1 412	1 450	102,7
Broj ukupno nastradalih			
Ukupno	2 711	2 611	96,3
QI	441	500	113,4
QII	725	618	85,2
QIII	873	849	97,3
QIV	672	644	95,8
Broj povrijeđenih lica			
Ukupno	2 648	2 563	96,8
QI	433	491	113,4
QII	699	609	87,1
QIII	854	829	97,1
QIV	662	634	95,8
Broj poginulih lica			
Ukupno	63	48	76,2
QI	8	9	112,5
QII	26	9	34,6
QIII	19	20	105,3
QIV	10	10	100,0

Tabela 20. Broj saobraćajnih nezgoda po kategorijama u 2018. godini

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Broj saobraćajnih nezgoda po kategorijama			
1. Saobraćajne nezgode (1.1+1.2+1.3+1.4)	5 678	5 872	103,4
1.1 Sa materijalnom štetom	3 847	4 017	104,4
1.2 Sa poginulima	37	24	64,9
1.3 Sa poginulim i povrijeđenim	18	21	116,7
1.4 Sa povrijeđenima	1 776	1 810	101,9
2. Poginula lica (2.1+2.2+2.3+2.4+2.5)	63	48	76,2
2.1 Vozači ³	26	24	92,3
2.2 Saputnici	14	12	85,7
2.3 Vozači bicikla	2	-	-
2.4 Motociklisti ⁴	14	4	28,6
2.5 Pješaci	7	8	114,3
3. Povrijeđena lica (3.1+3.2)	2 648	2 563	96,8
3.1 Lakše povrijeđeni	2 183	2 142	98,1
3.2 Teže povrijeđeni	465	421	90,5

³ Vozači obuhvataju sve vozače osim vozača bicikala, mopeda, tricikala i četvorocikala.⁴ Motociklisti obuhvataju vozače mopeda, motocikala, tricikala i četvorocikala.

9 POMORSKI SAOBRAĆAJ

Izveštajne jedinice za podatke pomorskog saobraćaja su preduzeća kojima je prevoz robe i putnika u pomorskom saobraćaju pretežna djelatnost.

Publikacijama do 2017. godine su prikazani podaci o prevozu putnika i robe u pomorskom saobraćaju, inventarskom stanju prevoznih sredstava krajem godine.

Izveštajna jedinica u 2017. i 2018. godini nije obavljala prevoz putnika i robe. Prethodni podaci o pomorskom saobraćaju se mogu naći u objavljenoj publikaciji iz 2017. godine: <https://www.monstat.org/cg/page.php?id=1420&pageid=36>

10 PRETOVAR U LUKAMA

Izveštajne jedinice za podatke o pretovaru su preduzeća kojima je pretežna djelatnost manipulacija teretom (utovar u brodove i istovar iz njih).

Publikacijom su prikazani podaci o pretovaru robe u lukama, kao i podaci o inventarskom stanju pretovarnih sredstava.

Portalne i poluportalne dizalice obuhvataju sve vrste dizalica učvršćene na tlo ili na šinama koje pretovaraju teret sa broda ili na brod.

Mostne dizalice obuhvataju sve vrste dizalica u skladištima, ili na otvorenom prostoru, koje služe za premještanje tereta.

Auto-dizalice predstavljaju specijalan tip drumskih motornih vozila na koje je utvrđena dizalica (strijela).

Auto-liftovi (viljuškari) su motorna vozila gdje se teret smješta na viljušku ili druge dodatne uređaje.

Pretovarene tone tereta se odnose na ukupnu količinu tereta koja prođe kroz prekrcajni poslovni subjekt, gdje se isti teret, bez obzira na broj manipulacija koji je njime izvršen, iskazuje samo jednom.

Izmanipulisane tona (tona-operacija) jeste jedinica radnog učinka koja izražava zbir operacija evidentiranih prema načinu na koji su izvršene (iskrcaj, ukrcaj, direktan prekrcaj premještaj).

Istovar podrazumijeva iskrcaj robe sa prevoznog sredstva na tlo, obalu ili drugi prostor koji je za to predviđen (skladišta, fabričkikrug i sl.).

Utovar podrazumijeva ukrcaj robe sa zemlje, obale ili drugog prostora u prevozno sredstvo.

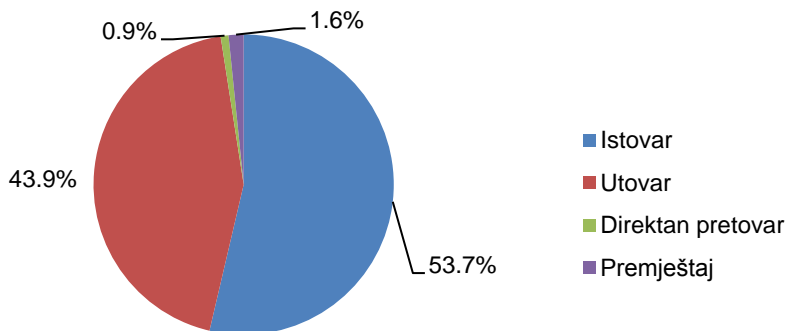
Direktan prekrcaj podrazumijeva prekrcaj robe sa jednog prevoznog sredstva na drugo, bez korišćenja prostora na tlu, obali.

Broj pretovarenih tona u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu bilježi pad za 14,4%, dok pad kod izmanipulisanih tona u istom periodu iznosi 10,3%.

Tabela 21. Pretovar u lukama

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Stanje sredstava za pretovar			
Broj portalnih i poluportalnih dizalica	8	8	100,0
Tone nosivosti	76	106	139,5
Broj specijalnih postrojenja za rasuti teret	1	1	100,0
Tona / čas	300	300	100,0
Broj mostnih dizalica	5	5	100,0
Tone nosivosti	136	136	100,0
Broj auto dizalica	4	4	100,0
Tone nosivosti	276	276	100,0
Broj auto liftova	60	63	105,0
Tone nosivosti	463	524	113,2
Broj utovarivača	12	13	108,3
Tone nosivosti	23	24	104,3
Pretovarene i izmanipulisane tone			
Pretovarene tone	2 324 336	1 989 023	85,6
Izmanipulisane tone	3 673 312	3 293 338	89,7

Grafik 7. Struktura izmanipulisanih tona, 2018. godina

11 PROMET ROBE U LUKAMA

Podaci prometa u robe u lukama rezultat su redovnih kvartalnih istraživanja za koja su izvještajne jedinice Lučke kapetanije i Uprava pomorske sigurnosti. Statističko istraživanje sprovodi se u skladu sa Direktivama (EZ) br. 2009/42 i br. 2012/186.

Luke su mjesta ukrcavanja i iskrcavanja putnika i tereta na morskoj obali, koja su posebno izgrađena za tu svrhu, dok su pristaništa takva mjesta na obalama rijeka i jezera.

Ukupan promet robe lukama u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu bilježi pad za 6,3%, dok ukupan prevoz putnika bilježi pad za 16,9%.

Tabela 22. Lučki saobraćaj

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Promet putnika i robe u lukama			
Prevezeni putnici	118 535	98 455	83,1
Ukupan promet robe, u t	2 096 122	1 963 204	93,7
Izvoz, u t	1 210 380	776 425	64,1
Uvoz, u t	883 448	1 179 686	133,5

Tabela 23. Deset zemalja sa najvećim ostvarenim prometom robe sa crnogorskim lukama, 2018. godina

	Ukupan promet robe, u t	Izvoz, u t	Uvoz, u t
Hrvatska	422 021	79 301	342 720
Italija	350 334	136 656	213 678
Grčka	234 544	8 169	226 375
Turska	209 798	194 060	15 738
Egipat	108 552	84 205	24 347
SAD	102 033	15 178	86 855
Malta	101 513	11 187	90 326
Kina	73 213	63 938	9 275
Singapur	69 643	66 294	3 349
Albanija	32 137	22 098	10 039

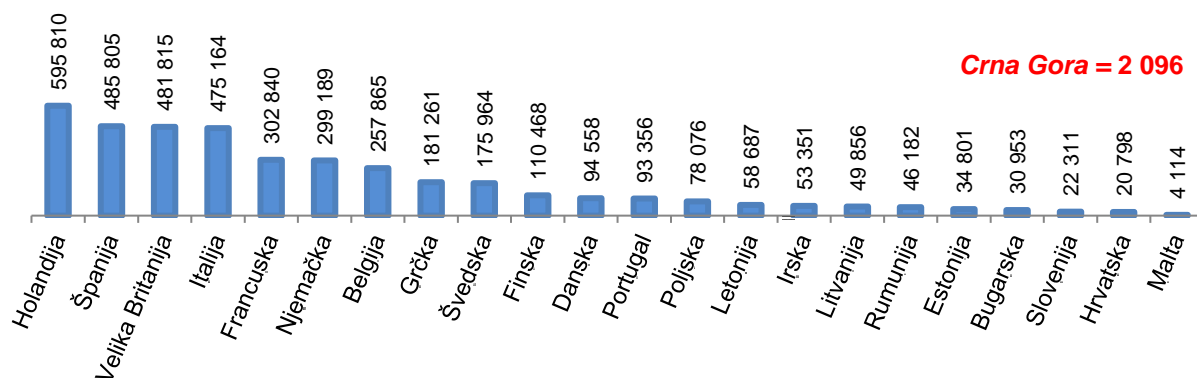
Tabela 24. Prevoz robe morem u zemljama Evropske Unije ⁵

u hiljadama tona

Zemlja	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgija	223 987	228 130	237 852	241 459	253 543	257 865
Bugarska	26 012	28 841	27 235	27 166	28 685	30 953
Češka	...	...	...	...	...	...
Danska	87 827	88 406	92 244	95 098	95 830	94 558
Njemačka	298 758	297 281	303 742	295 918	297 137	299 189
Estonija	43 519	42 908	43 578	34 965	33 596	34 801
Irska	47 649	46 722	47 483	50 666	50 758	53 351
Grčka	153 317	160 986	168 501	167 036	175 100	181 261
Španija	419 865	397 462	427 672	447 048	451 255	485 805
Francuska	303 269	303 031	298 203	297 880	292 160	302 840
Hrvatska	18 972	19 366	18 603	18 930	18 551	20 798
Italija	476 823	457 078	443 141	458 020	461 990	475 164
Kipar	6 236	7 172	7 186	10 268	10 259	:
Letonija	72 723	67 148	71 836	67 811	60 962	58 687
Litvanija	41 033	39 757	41 105	43 128	46 236	49 856
Luksemburg	...	...	...	...	...	...
Mađarska	...	...	...	...	...	...
Malta	3 326	3 101	3 460	3 705	3 788	4 114
Holandija	557 264	558 542	571 636	594 272	588 772	595 810
Austrija	...	...	...	...	...	...
Poljska	58 825	64 282	68 744	69 530	72 926	78 076
Portugal	67 875	78 244	80 156	86 769	91 344	93 356
Rumunija	39 520	43 577	43 753	44 533	46 295	46 182
Slovenija	16 907	17 184	18 012	19 931	21 171	22 311
Slovačka	...	...	...	...	...	...
Finska	105 120	105 117	105 537	99 962	105 887	110 468
Švedska	172 976	161 570	167 530	169 685	171 324	175 964
Velika Britanija	500 860	503 324	503 171	496 708	484 048	481 815

izvor: EUROSTAT

Grafik 8. Prevezena roba lučki saobraćaj u hiljadama tona, 2017. godina

⁵ Podaci za 2018. godinu će biti dostupni 240 dana nakon isteka referentnog perioda.

12 IZVJEŠTAJ O TRGOVAČKOJ MORNARICI

Izvještajna jedinica za podatke o trgovačkoj floti je Ministarstvo saobraćaja i pomorstva.

Putnički brodovi su plovila sa sopstvenim pogonskim uređajima koja mogu istovremeno da prevezu više od 12 putnika.

Teretni brodovi su plovila namjenjena za prevoz tereta-robe. Ovdje treba uključiti i tankere. Remorkeri (tegljači) su brodovi namjenjeni za tegljenje drugih plovnih jedinica.

Kapacitet prevoznih sredstava izražava se u: BRT (bruto registarska tonaža), nosivosti tereta, putničkim mjestima, broju ležaja i kW (za snagu motora).

Ribarski brod ova kategorija obuhvata brodove za lov i brodove za preradu ribe.

BRT-bruto tonaža je mjera ukupne veličine broda utvrđena u skladu s odredbama Međunarodne konvencije o mjerenju tonaže brodova, 1969.

DWT-ukrcajni kapacitet broda, uključujući gorivo, mazivo, itd, za normalno funkcionisanje broda, mjereno u tonama kada je brod uronjen na nekoj vodenoj liniji.

Tehnički objekti u lukama po broju i maksimalnoj veličini plovila koja se mogu primiti mogu biti: dokovi, splavovi, posebna pristaništa za popravak brodova.

Tabela 25. Brodovi trgovačke mornarice, 2018. godina

	Ukupno	BRT (bruto registar tona)	Nosivost putnika	Tovarni prostor (DWT)	Snaga, kw
1. Brodovi duge plovidbe ukupno	4	89 488	-	142 072	25 660
1.1 Teretni brodovi	4	89 488	-	142 072	25 660
2. Brodovi preko 100 BRT ukupno (2.1+2.2+2.3+2.4)	14	3 400	2 476	856	9 762
2.1 Putnički brodovi	6	1 132	1 526	-	3 113
2.2 Trajekti	5	1 347	950	726	2 587
2.3 Teretni brodovi	1	443	-	130	916
2.4 Remorkeri	2	478	-	-	3 146
3. Brodovi 51-99 BRT ukupno (3.1+3.2+3.3+3.4)	18	1 469	274	632	4 567
3.1 Putnički brodovi	3	246	162	-	2 022
3.2 Teretni brodovi	2	231	12	107	600
3.3 Plutajući objekti	6	500	-	525	107
3.4 Remorkeri	7	492	100	-	1 838
4. Brodovi 10-50 BRT ukupno (4.1+4.2+5.3+5.4)	29	1 012	1 583	118	5 981
4.1 Putnički brodovi	22	717	1 559	35	4 577
4.2 Teretni brodovi	4	162	-	83	631
4.3 Motorni jedrenjaci i jedrenjaci	2	84	24	-	518
4.4 Remorkeri	1	49	-	-	255

Tabela 26. Ribarski brodovi i tehnički objekti, 2018. godina

	Ukupno	BRT (bruto registar tona)	Snaga, KW	Tone nosivosti	Tone dizanja
Bageri	1	233	372	-	-
Dizalice	1	327	-	-	-
Klapete	3	259	-	107	-
Splavovi (pononi)	1	53	-	125	-
Ribarski brodovi	28	1 862	9 787	-	-

13 PREVOZ PUTNIKA I ROBE NA AERODROMIMA

Podaci prometa robe i putnika na aerodromima rezultat su redovnih kvartalnih i godišnjih istraživanja za koja su izvještajne jedinice preduzeća koja obavljaju uslužne djelatnosti u vazdušnom saobraćaju. Od 2016. godine statistika prevoza putnika i robe na aerodromima je usklađena sa Regulativom (EZ) br. 437/200 realizacijom pilot istraživanja vazdušnog saobraćaja "Promet putnika, tereta i pošte po parovima aerodroma u odlasku odnosno dolasku vazduhoplova na izvještajni aerodrome". Pilot istraživanjem su obuhvaćeni redovni i vanredni komercijalni letovi na crnogorskim aerodromima. Podaci ne uključuju operacije nekomercijalnog opšteg vazduhoplovstva kao ni državne letove (vojska, carina, policija).

Aerodrom je određena kopnena ili vodena površina (uključujući sve zgrade, instalacije i opremu) koja je namijenjena za polijetanje i slijetanje vazduhoplova, kao i za njihovo kretanje po zemljanoj površini, i otvorena za komercijalni vazdušni transport.

Putnici u vazduhoplovu su svi putnici u vazduhoplovu prilikom slijetanja vazduhoplova na izvještajni aerodrom ili prilikom polijetanja vazduhoplova sa izvještajnog aerodroma.

Roba su sva dobra koja su prevezena uz naplatu, osim pošte, prtljaga i avionskih zaliha.

Putnici u direktnom tranzitu su putnici koji, nakon kratkog zaustavljanja, nastavljaju putovanje avionom istim brojem leta.

Broj komercijalnih operacija uključuje uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu ostvarena radi ostvarivanja komercijalne vazdušne usluge (redovne i vanredne).

Broj ukupnih operacija uključuje sva uzlijetanja i slijetanja aviona na izvještajnom aerodromu (osim državnih letova). Obuhvataju se sve komercijalne operacije (redovne, vanredne i operacije opšteg vazduhoplovstva), kao i sve operacije nekomercijalnog opšteg vazduhoplovstva (poslovni, padobransko/jedriličarski, privatni, obuka, testni, pozicijski, tehnička zaustavljanja i dr.). Ne uključuju se državni letovi (vojska, carina, policija).

Poletno-sletna staza je određena pravougaona površina na aerodromu namijenjena za polijetanje i slijetanje vazduhoplova, koja ima sledeće karakteristike:

- **Raspoloživa dužina za polijetanje**
Dužina poletno-sletne staze koja je označena kao raspoloživa i pogodna za kretanje po zemlji vazduhoplova koji je u polijetanju.
- **Raspoloživa dužina za zaustavljanje**
Dužina poletno-sletne staze koja je označena kao raspoloživa i pogodna za kretanje vazduhoplova po zemlji prilikom slijetanja.

Broj prevezenih putnika na aerodromima u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu, bilježi rast za 12,3%, a prevezena roba u istom periodu bilježi rast za 6,3%.

Tabela 27. Promet putnika i robe na aerodromima

	Godina		Indeks
	2017	2018	<u>2018</u> <u>2017</u>
Prevezeni putnici i roba na aerodromima			
Prevezeni putnici	2 184 859	2 454 524	112,3
Prevezena roba, u tonama	876	931	106,3
Aerodromske površine (površina u m²)			
Poletno-sletna staza	227 440	227 440	100,0
Rulne staze i platforme	148 704	148 704	100,0
Zaštitni pojas poletno-sletne staze	1 036 000	1 036 000	100,0
Sredstva za rad			
Autobusi na aerodromu	1	1	100,0
Vozila za snadbijevanje (katering)	1	1	100,0
Vučna vozila (traktori)	31	31	100,0
Autoliftovi i „cargo“ platforme	3	3	100,0
Vatrogasna vozila	7	7	100,0
Autocistijerne i teretna vozila	2	2	100,0
Zaposleni			
Zaposleni ukupno	700	746	106,6
1. Zaposleni u vazdušnom saobraćaju (1.1+1.2+.1.3)	474	532	112,2
1.1 Zaposleni na otpremi i prijemu aviona i putnika	206	253	122,8
1.2 Zaposleni na rukovanju teretom i prtljagom	77	70	90,9
1.3 Ostali zaposleni u vazdušnom saobraćaju	191	209	109,4
Utrošak električne energije, goriva i maziva			
Električna energija, kWh	4 017 300	5 676 452	141,3
Dizel gorivo, u tonama	86	103	119,8
Maziva (ulja i masti), u tonama	3	3	100,0

Tabela 28. Prevezena roba u zemljama Evropske Unije⁶

Zemlja	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgija	963 615	957 012	1 014 586	1 126 234	1 088 734	1 251 173
Bugarska	18 529	19 575	23 073	31 520	32 977	34 807
Češka	58 707	58 147	58 312	58 445	77 704	89 694
Danska	166 283	148 980	208 590	210 570	200 133	235 937
Njemačka	4 218 208	4 231 474	4 336 163	4 325 665	4 467 022	4 773 359
Estonija	23 760	20 862	19 432	16 034	13 868	11 233
Irska	126 834	127 423	138 203	148 714	145 769	163 123
Grčka	72 192	67 262	60 324	62 332	69 949	69 074
Španija	593 523	580 847	593 902	594 393	639 237	742 443
Francuska	1 753 085	1 741 021	2 361 510	2 380 931	2 401 593	2 450 326
Hrvatska	6 961	6 857	6 908	7 189	7 691	9 510
Italija	790 493	814 539	876 495	916 755	991 688	1 077 874
Kipar	27 581	28 328	28 095	27 626	28 430	30 880
Letonija	31 460	52 473	31 439	16 809	17 922	21 204
Litvanija	14 342	15 857	13 210	14 904	14 245	15 064
Luksemburg	615 286	673 380	707 150	736 880	801 058	892 660
Mađarska	61 902	64 166	61 970	65 783	77 535	87 277
Malta	16 493	16 028	15 602	16 405	15 690	16 194
Holandija	1 563 500	1 620 038	1 727 455	1 712 031	1 831 792	1 865 106
Austrija	197 543	196 459	217 785	216 621	223 421	227 643
Poljska	74 831	77 560	84 386	92 690	107 880	121 303
Portugal	117 645	126 612	134 982	133 416	136 578	164 732
Rumunija	28 523	30 605	31 113	33 399	37 456	41 692
Slovenija	7 572	7 969	8 563	8 891	8 970	12 025
Slovačka	20 893	20 588	18 498	21 216	23 028	27 188
Finska	195 631	192 512	190 586	182 089	186 471	188 722
Švedska	141 365	130 405	141 887	146 287	147 214	159 130
Velika Britanija	2 428 375	2 369 879	2 406 673	2 405 225	2 511 011	2 738 784

izvor: EUROSTAT

Grafik 9. Prevezena roba na aerodromima u tonama, 2017. godina

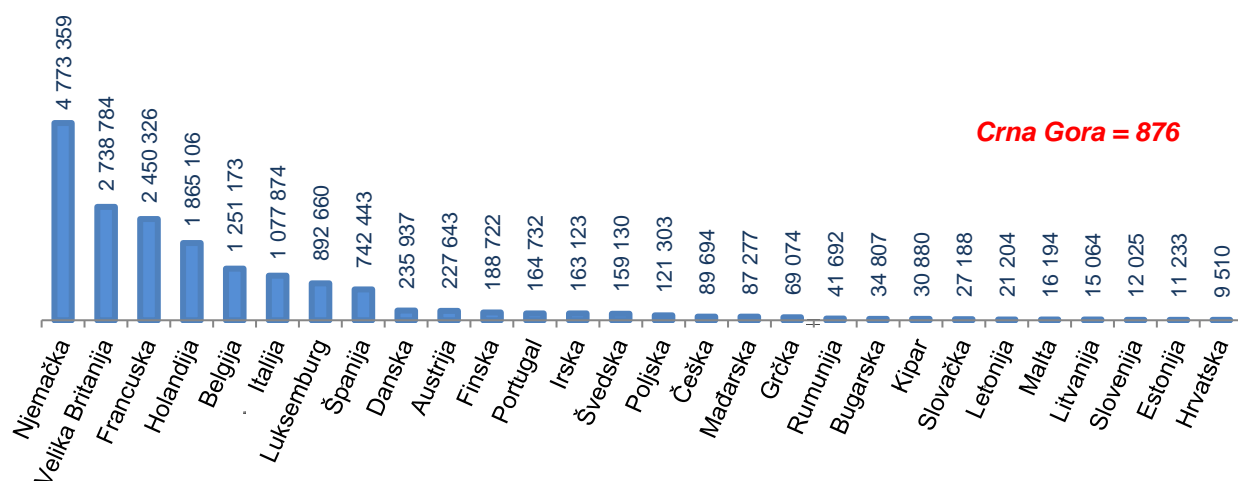
⁶ Podaci za 2018. godinu će biti dostupni 180 dana nakon isteka referentnog perioda.

Tabela 29. Prevezeni putnici u zemljama Evropske Unije⁷

Zemlja	2013	2014	2015	2016	2017
Belgija	26 389 927	28 776 258	30 958 841	30 115 832	33 260 493
Bugarska	7 079 292	7 520 697	7 610 949	9 324 217	11 092 651
Češka	11 891 812	12 079 873	12 672 004	13 672 362	16 261 841
Danska	27 459 709	29 015 810	30 095 505	32 763 142	33 261 214
Njemačka	180 783 188	186 445 814	193 936 430	200 687 293	212 389 343
Estonija	1 958 565	2 019 806	2 160 978	2 214 989	2 635 145
Irska	24 603 640	26 310 826	29 545 020	32 595 709	34 271 771
Grčka	34 023 934	39 117 833	42 096 402	45 543 371	50 170 728
Španija	157 731 973	165 354 382	174 652 503	193 872 037	209 824 089
Francuska	132 762 875	136 360 671	140 867 569	145 280 602	154 096 485
Hrvatska	5 722 447	6 140 797	6 571 698	7 475 463	8 843 053
Italija	115 271 926	121 164 587	127 665 221	134 477 781	144 306 325
Kipar	7 011 437	7 328 546	7 590 787	8 961 817	10 238 913
Letonija	4 782 257	4 802 282	5 145 856	5 384 160	6 077 854
Litvanija	3 482 358	3 798 110	4 227 389	4 787 561	5 246 101
Luksemburg	2 169 327	2 433 966	2 651 751	2 984 242	3 554 730
Mađarska	8 441 319	9 054 848	10 228 352	11 660 366	13 350 029
Malta	4 032 029	4 290 032	4 619 557	5 080 446	6 007 731
Holandija	58 077 271	60 963 003	64 570 938	70 317 995	76 240 304
Austrija	25 749 724	26 378 676	26 754 007	27 181 511	28 327 279
Poljska	23 274 484	25 714 422	28 907 439	32 266 742	37 684 668
Portugal	29 694 146	32 560 621	36 005 814	40 930 044	47 673 057
Rumunija	10 016 933	10 907 487	12 580 711	15 153 719	17 934 774
Slovenija	1 265 766	1 307 128	1 436 003	1 404 152	1 682 133
Slovačka	1 557 149	1 671 290	1 943 656	2 158 261	2 402 651
Finska	16 565 391	17 171 931	17 479 246	18 099 954	20 054 947
Švedska	31 443 225	32 766 043	34 011 263	35 952 558	38 456 213
Velika Britanija	210 468 980	220 022 122	232 270 437	248 868 873	264 629 454

izvor: EUROSTAT

⁷ Podaci za 2018. godinu će biti dostupni 180 dana nakon isteka referentnog perioda.

Tabela 30. Promet putnika i tereta na aerodromima, 2018. godina⁸

	2018
Broj komercijalnih operacija	22 717
Promet putnika	2 440 486
Promet tereta, t	915

Tabela 31. Struktura prometa putnika na aerodromima, 2018. godina⁸

	2018	Struktura prometa, %
Ukupno	2 440 486	100,0
Aerodrom Podgorica	1 200 748	49,2
Aerodrom Tivat	1 239 738	50,8

Tabela 32. Deset zemalja sa najvećim ostvarenim prometom putnika sa crnogorskim aerodromima, 2018. godina⁸

	Ukupno 2018	Aerodrom Podgorica	Aerodrom Tivat
Rusija	624 340	39 169	585 171
Srbija	526 174	299 517	226 657
Njemačka	142 282	107 429	34 853
Turska	133 165	133 165	-
Velika Britanija	114 650	61 033	53 617
Italija	94 739	91 138	3 601
Francuska	89 455	53 523	35 932
Ukraina	87 500	1 837	85 663
Austija	83 983	83 889	94
Poljska	79 894	59 874	20 020

⁸ Podaci pilot istraživanja vazdušnog saobraćaja "Promet putnika, tereta i pošte po parovima aerodroma u odlasku odnosno dolasku vazduhoplova na izvještajni aerodrome" usklađenog sa Regulativom (EZ) br. 437/2003 i koji obuhvataju redovne i vanredne komercijalne letove na crnogorskim aerodromima. Podaci ne uključuju operacije nekomercijalnog opšteg vazduhoplovstva kao ni državne letovi (vojska, carina, policija).

14 VAZDUŠNI SAOBRAĆAJ

Podaci vazdušnog saobraćaja rezultat su redovnih kvartalnih i godišnjih istraživanja izvještajnih jedinica koje obavljaju djelatnosti u vazdušnom saobraćaju.

Broj aviona krajem godine odnosi se na inventarsko stanje sredstava u svojini preduzeća.

Broj putničkih mjesta odnosi se na broj ugradjenih sjedišta aviona čije je inventarsko stanje dato krajem godine.

Neto-nosivost, kg ili raspoloživa, korisna nosivost aviona predstavlja kapacitet koji je predviđen za prevoz putnika, prtljaga, robe i pošte.

Stalne-redovne linije su one na kojima se vrši prevoz u toku cijele godine i na kojima se obavlja javni prevoz po određenom redu vožnje (red letenja).

Broj linija je zbir svih linija, uzimajući svaku liniju u pravcu samo jednom.

Ukupna dužina linija predstavlja zbir dužine svake pojedine linije u jednom pravcu. U ukupan broj i dužinu linije uzimaju se sve linije koje su postojale u toku godine, bez obzira na vrijeme u kome je na njima vršen saobraćaj i broj obavljenih letova.

Redovna komercijalna usluga vazdušnog prevoza putnika i robe je usluga koja se pruža obavljanjem letova na osnovu objavljenog reda letenja.

Vanredni komercijalni vazdušni prevoz su komercijalni letovi koji ne spadaju u redovne komercijalne letove.

Ostvareni putnički kilometri predstavljaju jedan od glavnih pokazatelja učinka organizacije vazdušnog saobraćaja, a odnose se na ukupnu dužinu prevoza svih putnika na svim relacijama u zemlji i inostranstvu.

Broj prevezenih putnika, redovnim prevozom u vazдушnom saobraćaju u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu bilježi rast za 11,2%, a broj prevezenih putnika, vanrednim prevozom u vazдушnom saobraćaju u istom periodu bilježi rast za 65,5%.

Tabela 33. Vazdušni saobraćaj

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Inventarsko stanje			
Broj aviona	5	6	120,0
Broj putničkih mjesta	566	692	122,3
Nosivost aviona, kg (neto masa)	139 500	170 500	122,2
Stalne, redovne linije			
Broj	32	43	134,4
Dužina, km	42 320	50 927	120,3
Rad aviona			
1. Ukupan broj radnih letova (1.1+1.2)	7 006	7 541	107,6
1.1 U redovnom saobraćaju	6 564	6 909	105,3
1.2 U vanrednom saobraćaju	442	632	143,0
2. Avionski km, u hiljadama (2.1+2.2)	6 256	7 000	111,9
2.1 U redovnom saobraćaju	5 929	6 456	108,9
2.2 U vanrednom saobraćaju	327	544	166,4
3. Prevezeni putnici ukupno (3.1+3.2)	531 965	604 905	113,7
3.1 U redovnom prevozu	507 539	564 478	111,2
3.2 U vanrednom prevozu	24 426	40 427	165,5
4. Putnički kilometri ukupno, u hiljadama (4.1+4.2)	477 186	554 926	116,3
4.1 U redovnom prevozu	454 946	515 251	113,3
4.2 U vanrednom prevozu	22 240	39 675	178,4

15 POŠTANSKI I TELEKOMUNIKACIONI SAOBRAĆAJ

Podaci poštanskog i telekomunikacionog saobraćaja rezultat su redovnih kvartalnih i godišnjih istraživanja. Izvor podataka za poštanski i telekomunikacioni saobraćaj od 2017. godine je Agencija za elektronske komunikacije i poštansku djelatnost.

Poštanska usluga je usluga prijema, prerade, prenosa i uručjenja poštanskih pošiljaka u skladu sa prihvaćenim standardima.

Poštanska mreža univerzalnog poštanskog operatora je skup poštanskih objekata, opreme i drugih sredstava, koji su međusobno povezani u jedinstvenu tehničko-tehnološku cjelinu, radi pružanja univerzalne poštanske usluge.

Dostavne pošte obavljaju poslove prijema, otpreme, prispijeća i uručjenja poštanskih pošiljaka.

Pošta bez dostavnog područja otvara se, u pravilu, u mjestima s više poštanskih kancelarija, a obavlja poslove prijema, prispijeća i otpreme poštanskih pošiljaka, s tim da može obavljati i uručjenje poštanskih pošiljaka u poštanskom uredu.

Ugovorene pošte posluju na temelju ugovora sklopljenog između javnog operatora i pravne ili fizičke osobe koja u ime i za račun javnog operatora obavlja poštanske usluge.

Sezonske pošte se otvaraju zbog povećane potražnje za uslugama (npr. za vrijeme turističke sezone).

Pismonosna pošiljka je vrsta komunikacije u pisanom obliku, odštampana na papiru ili drugom odgovarajućem nosiocu podataka, koji je potrebno poslati i dostaviti na adresu koju je naveo pošiljalac na samoj pismonosnoj pošiljci ili njenom omotu.

Paket je poštanska pošiljka koja sadrži robu i predmete.

Preporučena pošiljka je pošiljka za koju se pošiljaocu izdaje potvrda o primanju i uručuje se primaocu uz potpis, a u slučaju gubitka, oštećenja ili umanjenja sadržaja isplaćuje propisana naknada štete.

Tiskovina je štampana publikacija koju izdaje izdavač svakodnevno, povremeno ili u određenom razdoblju (novine i časopisi).

Telekomunikacione usluge obuhvataju prenos glasa, podataka, teksta tona i video materijala pomoću prenosnih uređaja koji se mogu zasnivati na jednoj tehnologiji ili na kombinaciji više tehnologija.

Fiksna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj telefonskoj mreži na fiksnoj lokaciji i da koriste javno dostupne telefonske usluge na fiksnoj lokaciji.

Mobilna telefonija su usluge koje omogućavaju korisnicima da pristupe javnoj mobilnoj mreži i koriste usluge mobilne telefonije.

Pretplatnik je svako fizičko ili pravno lice koje je sa pružaocem javnih komunikacionih usluga sklopilo ugovor u svrhu korišćenja tih usluga, odnosno njihovo obezbeđivanje od strane operatora.

Potrošnja minuta fiksne telefonije u 2018. godini u odnosu na 2017. godinu bilježi pad za 17,2%, dok potrošnja minuta mobilne telefonije u istom periodu bilježi rast za 2,6%.

Tabela 34. Poštanske usluge

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Poštanska mreža			
1. Jedinice poštanske mreže (1.1+1.2+1.3)	92	90	97,8
1.1 Dostavne pošte	48	45	93,8
1.2 Pošte bez dostavnog područja	40	39	97,5
1.3 Sezonske pošte	4	6	150,0
2. Posebni djelovi poštanskih kancelarija (2.1+2.2+2.3)	64	58	90,6
2.1 Pokretne poštanske kancelarije	1	-	-
2.2 Ugovorne poštanske kancelarije	51	50	98,0
2.3 Izdvojeni šalteri	12	8	66,7
Pismonosne usluge, u hiljadama komada			
Pisma	15 159	16 223	107,0
Paketi	65	55	84,6
Tiskovine	232	147	63,4

Tabela 35. Telekomunikacione usluge

	Godina		Indeks
	2017	2018	$\frac{2018}{2017}$
Utrošeni minuti u telekomunikacionim uslugama			
Utrošeni minuti u fiksnoj mreži, u hiljadama	159 548	132 029	82,8
Utrošeni minuti u mobilnoj mreži, u hiljadama	2 244 424	2 303 823	102,6
Statistika o pretplatnicima			
1. Pretplatnici fiksne telefonije (1.1+1.2)	152 231	172 880	113,6
1.1 Broj pretplatnika u stanovima	131 289	149 492	113,9
1.2 Poslovni pretplatnici	20 942	23 388	111,7
2. Pretplatnici mobilne telefonije (2.1+2.2)	1 018 658	1 134 412	111,4
2.1 Broj pretplatnika po ugovoru	505 645	570 150	112,8
2.2 Broj pripejd pretplatnika	513 013	564 262	110,0

Izdaje i štampa Uprava za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br. 2. telefon (+382) 20 230-811, faks (+382) 20 230-814

Publikaciju pripremila:

Jelena POPOVIĆ

Tel. +382-20-230-837;

E-mail: contact@monstat.org